

Posuzování vlivů koncepce na životní prostředí – SEA

(Strategic Environmental Assessment)

Koncepce:

**Program rozvoje
venkova ČR na období
2014 - 2020**

Proces posuzování vlivů probíhá podle zákona č. 100/2001 Sb. (dále jen zákon) a souvisejících předpisů

Základní pojmy posuzování SEA (§3 zákona)

- **Koncepce** (politiky, plány, programy veřejné správy)
Program snižování emisí, územní plány, zásady územního rozvoje, dopravní politika, plán hlavních povodí, politika územního rozvoje aj., tj. strategická SEA
- **Příslušný úřad** (vede zjišťovací řízení, vydává Stanovisko) v tomto případě Ministerstvo životního prostředí
- **Dotčený správní úřad** (=dotčené orgány a ČIŽP)
- **Dotčené území** – zde celá Česká republika
- **Předkladatel koncepce** – zde Ministerstvo zemědělství (MZe)

Postupné kroky procesu SEA (§10c až 10h zákona)

- **Předložení Oznámení koncepce** - podle přílohy 7 zákona, předložení MŽP
- **Zjišťovací řízení** – zveřejnění (MŽP), lhůta 20 dní na vyjádření dotčených orgánů, územních samosprávných celků a veřejnosti, vydání Závěru zjišťovacího řízení MŽP
- **Předložení návrhu koncepce a Vyhodnocení SEA** – zveřejnění (MŽP), vyjádření dotčených orgánů, územních samosprávných celků a veřejnosti (do 5 dnů od konání veřejného projednání)
- **Veřejné projednání (VP) a zápis** – min. 30 dní po předložení návrhu koncepce, zveřejnění zápisu z VP a zaslání na MŽP, vše zajišťuje předkladatel (MZe)
- **Stanovisko SEA** – MŽP do 30 dnů od zápisu z VP, rozeslání, zveřejnění
- **Sledování vlivů koncepce** – průběžně, zajišťuje předkladatel (MZe)

Priority, prioritní oblasti a opatření koncepce

- Hodnocená koncepce uvádí **celkem 6 priorit** (Inovace, konkurenceschopnost, rizika, ekosystémy, nízkouhlíková ekonomika, místní rozvoj). Tyto jsou rozděleny do celkem 17 prioritních oblastí, z nichž každá obsahuje návrh opatření. Tyto specifické cíle vychází vesměs z článků Nařízení EU- EZFRV, případně národních a nadnárodních strategií a měly by se promítnout do následných záměrů (projektů).
- Vliv na životní prostředí a veřejné zdraví je pro uvedené priority hodnocen podle jejich vztahu k vybraným **referenčním cílům**. Na úseku ochrany životního prostředí bylo v hodnocení SEA zvoleno celkem 10 referenčních cílů (vliv na vody, ZPF, ochranu přírody, ovzduší a další). Na úseku ochrany veřejného zdraví bylo obdobně vybráno 8 referenčních cílů (zdraví mladých, zdravé stárnutí, infekční onemocnění a další).

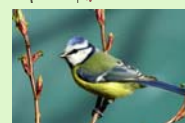
Hodnocení možných vlivů koncepce- Programu rozvoje venkova ČR na období 2014 - 2020

- ZCHÚ, NATURA 2000
- Fragmentace, migrace
- Emise
- Odpady
- Hluk, vibrace
- Veřejné zdraví

ZCHÚ, území NATURA 2000

- **Zvláště chráněná území (ZCHÚ)** jsou národní parky, CHKO, národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky a přírodní památky. Umístování staveb do těchto území je možné jen s povolením výjimky (§43 zákona č. 114/1992 Sb.).
- **Území soustavy NATURA 2000**- tvoří evropsky významné lokality (EVL) a ptačí oblasti (PO). Jedná se o území podle legislativy Evropského společenství, konkrétně podle směrnice č. 79/409/EEC a směrnice č. 92/43/EEC.
- **Celkový počet** uvedených území v ČR je: -NP...4, -CHKO...25, -EVL...1084, -PO...41

Fragmentace území, migrace

- Fragmentace krajiny, způsobená:
 - liniové stavby,
 - veřejná infrastruktura
 - související příjezdové komunikace
 Vzniká riziko bariérového efektu s důsledky ve ztrátě lokality. Stavby a zařízení nedoporučujeme umísťovat do UAT, kategorie A.
- Migrace v území může při nešetrné aplikaci investičních prioritní osy 1 a 3 dojít k omezení přírodnosti území. Mиграční významná území byla dle významnosti rozdělena do pěti kategorií I až V. Z hlediska zajištění migrace nelze stavby umísťovat do území mimořádného významu (I)

Území UAT, kategorie A, B, C

Ochrana přírody v hodnocené koncepci

Ochranu přírody v OPŽP představuje zejména priorita 4 (případně 5) a její prioritní oblasti.

Priorita 4. Obnova, zachování a zlepšení ekosystémů závislých na zemědělství a lesnictví. K této prioritě se vztáží

14 prioritních oblastí:

- Obnova a zachování biologické rozmanitosti, včetně oblasti sítě Natura 2000 a zemědělských činností, vysoké přírodní hodnoty, a současného stavu evropské krajiny.
- Zlepšení vodního hospodářství.
- Lepší hospodaření s půdou.

Realizace uvedených prioritních oblastí by měla mít vešměs kladný dopad na ochranu přírody.

- Z navrhovaných priorit dané koncepce je **priorita 4** **hodnocena** ze všech hledisek (životní prostředí, veřejné zdraví) **kladně**.

- Na druhém místě se v těchto hodnoceních umístila **priorita 5**. Podpora účinného využití zdrojů a využití odpadů na ekologickém, ekonomickém a společném zemědělském, lesnickém a venkovním trhu je hodnocena **kladně**.

Imisní stav ovzduší

Plocha (%) ČR s překročenými imisními limity, 2011

Podle provedených měření
PM10 – roční IL..... 0,72% (limit 40 ug/m3)
 denní IL.....21,76% (limit 50 ug/m3)
NO2 – roční IL..... 0,1 % (limit 40 ug/m3)
Benzen –roční IL.....0,1 % (limit 5 ug/m3)

Pozitivní vlivy koncepce
 Snižování emisí oxidu dusného a metanu ze zemědělství (priorita 5, d) – snížení koncentrací skleníkových plynů – obdobně 5, e- zalesňování

Možné negativní vlivy koncepce
 Fáze výstavby u priority 6, b – posílení místního rozvoje (infrastruktura, budovy)

Problematika odpadů v koncepci

Priorita 5, prioritní oblast c

s názvem „Usnadnění dodávek a využívání energie z obnovitelných zdrojů, vedlejších produktů, odpadů, reziduí a jiných nepotravinářských surovin pro účely biologického hospodářství“;

Prioritní oblast by měla zahrnout cíle:

- Předcházení vzniku odpadů
- Zvýšení úrovně materiálového využití odpadů
- Zvýšení energetické využití odpadů
- a další

Realizace této priority je **sumárně hodnocena kladně**. Z hlediska ochrany životního prostředí a veřejného zdraví se umístila **na druhém místě**

Priorita 3 -Podpora organizace potravinového řetězce a řízení rizik v zemědělství

- Jedná se o další, **sumárně (ŽP, veřej. zdraví) kladně** hodnocenou (3. místo) prioritu. Kladně hodnocená je zejména její prioritní oblast b/ -Podpora řízení rizik v zemědělských podnicích
- Pro splnění této oblasti je navrženo **Opatření kód 5.1** (dle čl. 19, 1 a nař. EZFRV): **Preventivní opatření před poškozením potenciálu zemědělské produkce přírodními katastrofami a katastrofickými událostmi**
- Závažnost tohoto opatření vyplývá z důsledků změn klimatu (eroze, zhoršené vodní poměry). Příčinou je m.j.: snížený, malý koloběh vody (snížený vsak, zpevněné plochy), rušení rybníků, meliorace, regulace). **Preventivní opatření** by měla řešit m.j.
 - podpora vsaku vody
 - omezení odvodu srážkových vod do kanalizace
 - stavba protipovodňových nádrží či poldrů
 - omezení meliorací pozemků
 - omezení regulací a zatrubňování toků

Možné negativní vlivy koncepce - Fáze výstavby u **priority 6, b – posílení místního rozvoje (infrastruktura, budovy)**
HLUK, VIBRACE

HLUK

- Chráněný venkovní prostor staveb**
 U dopravy se hodnotí celá denní a celá noční doba.Limity: Silnice (D, R, I. a II. třída, 60/50 dB + korekce dle přílohy 3 nař.vl.č. 272/2011 Sb.)
- Chráněný vnitřní prostor staveb**
 Limity: 40/30 dB, ale doprava: 45/35 dB
- Hluková studie**- izofony.
 Hluk ze záměru, celková hladina akustického tlaku.

VIBRACE

- Limity hladiny vibrací: 75 dB + korekce. Obytné místnosti...81/78 dB
- Šíření vibrací –isoeseity okolo zdroje- Nakamichi, 2003

Hluková studie- výřez (Zlínský kraj)

Zákon č. 258/2000 Sb.- ochrana veřejného zdraví

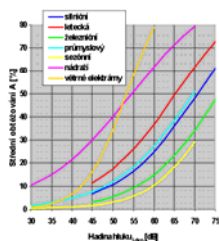
- % obtěžovaných hlukem dle Ldn nebo Ldvn

$$L_{\text{dn}} = 10 \cdot \log \left(\frac{1}{24} \left(12 \cdot 10^{\frac{L_d}{10}} + 4 \cdot 10^{\frac{L_n+5}{10}} + 8 \cdot 10^{\frac{L_n+10}{10}} \right) \right)$$

- Průmyslový a sezónní hluk vnímán relativně příznivě (viz obrázek, %A, Annoyed)

- Imise- referenční dávka

$$RfD = \frac{NOAEL(\text{max. přípustná koncentrace})}{UF_1 \cdot UF_2 \cdot MF(\text{faktor pro daný případ})}$$

Hodnocení priorit koncepce

- Pro hodnocení priorit vybráno **10 referenčních cílů ochrany životního prostředí**. Při hodnocení vlivů priorit na tyto referenční cíle ochrany životního prostředí byl nalezen celkový počet bodů +21, tj. **významně pozitivní vliv**. Nejhorše hodnocenou (-1 bodů) prioritou byla priorit 2 (konkurenceschopnost), nejlépe hodnocena (+11 bodů) byla priorit 4 (příroda, krajina, biodiverzita, geofaktory)
- Pro hodnocení priorit vybráno **8 referenčních cílů ochrany veřejného zdraví**. Při hodnocení vlivů na referenční cíle ochrany veřejného zdraví byl nalezen celkový počet bodů +14, tj. **významně pozitivní vliv**. Nejhorše hodnocenou (-1 bod) prioritou byla priorit 2 (konkurenceschopnost), nejlépe hodnocena (+6 bodů) byla opět priorit 4 (příroda, krajina, biodiverzita, geofaktory)

